МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 5

Матеріали
Звітної науково-практичної конференції науковців МАУП
“Соціальна практика та теоретико-методологічні
засади модернізації України
(політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)”
м. Київ, МАУП, 30 листопада 2017 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 12 від 25.10.17)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор).

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 5: Матеріали звітн. наук.-практ. конф. "Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)", 30 листопада 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 352 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези доповідей учасників науково-практичних форумів МАУП, що відбувались у контексті загальноакадемічної Науково-практичної конференції "Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)" з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2017
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2017

Алієва-Барановська В. М., Катречко К. С.
Шляхи удосконалення імпортної діяльності суб'єктів господарювання України ... 237

Амбросенко О. П.
Оцінка впливу землекористування на екологічну стабільність агроландшафтів України ... 240

Берестецька Л. М.
Використання нових інформаційних технологій в бізнес-освіті ... 243

Бігдаш В. Д.
Джерела та чинники управління ризиками медичної реформи ... 246

Братусь Г. А., Бабій К. І.
Методологія оцінки ефективності управління бізнесом на ДП ТА "КИЙ АВІА" ... 248

Братусь Г. А.
Застосування міжнародного досвіду у діяльності ринку цінних паперів України ... 251

Головач Н. В.
Реалізація інноваційних підходів до підготовки кадрів в Україні ... 254

Згалат-Лозинська Л. О.
Підходи до удосконалення оплати праці працівників будівельних підприємств ... 257

Дмитренко Т. Л.
Теоретико-методологічні засади управління ризиком в сфері фінансового моніторингу 260

Дорошенко Л. С.
Лізинг як сучасний вид послуг при підборі персоналу ... 263

Дорошенко Л. С., Лапицька Н. І.
Роль аудиту в удосконаленні управління персоналом ... 266

Калина А. В.
Пропозиції щодо регулювання за планового рівня людського розвитку ... 269

Карбовська Л. А., Прокопенко Н. І.
Необхідність та можливість активізації інноваційної діяльності вітчизняних поліграфічних підприємств ... 271

Кобржицький В. В.
Особливості інвестиційної діяльності в туристичному та готельному бізнесі ... 275

Козлова А. І.
Іноземні інвестиції в промисловість України ... 278

Колпаков В. М.
Проблеми методологічного забезпечення модернізації України ... 281

Корінчевська І. А.
Сучасні інноваційні тенденції управління приватним закладом охорони здоров'я в Україні ... 285

Кузнецова А. І.
Підвищення кваліфікації облікових працівників як фактор їх фізичної та психічної адаптації до викликів сучасної глобалізованої економіки та кризових впливів ... 288

Новальська Н. І.
Підготовка фахівців-управлінців для галузі охорони здоров'я в Україні ... 291

Ольшанська О. П., Мороз-Ольшанська Н. В.
Культура як соціально-практичний засіб в процесі модернізації України ... 294

А. І. КОЗЛОВА
канд. екон. наук, ст. н. с., ННІМЕФ

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ

В останні роки помітно зросла суспільна увага до обговорення питань, щодо залучення в українську економіку іноземних інвестицій. Про зацікавленість державної влади в припливі інвестицій свідчать зміни до законодавчих і нормативних актів прийнятих в країні. Незважаючи на економічні труднощі, зовнішньополітичні проблеми, Україна як і раніше зацікавлена в залученні інвесторів, які готові створювати в країні бізнес і розвивати його на довгостроковій основі, робити конкурентну продукцію, що орієнтована на внутрішній і зовнішній ринки.

Потреба в залученні іноземних коштів зумовлена також переходом до світових цін на енергоносії, відсутністю необхідних внутрішніх нагромаджень для відновлення господарської рівноваги, потребою забезпечення сталого економічного зростання.

Питання надходження іноземних інвестицій досліджувалися українськими науковцями, такими як: В. А. Федоренко, Д. Е. Федорчук, О. О. Сухий, Ю. І. та ін. [1–3]. Було запропоновано стратегії залучення іноземних інвестицій в економіку України в умовах ринкової трансформації, визначено механізми державного управління іноземними інвестиціями та напрями здійснення інвестиційної діяльності.

Метою цього наукового дослідження є аналіз сучасного стану залучення іноземних інвестицій в економіку України, в тому числі в промисловість, та визначення основних чинників, які впливають на інвестиційний клімат.

Слід зазначити, що залучення міжнародного капіталу, без якого неможливо в реальні строки подолати кризу і забезпечити стале економічне зростання, ускладнюється економічною і політичною ситуацією в Україні.

Прямі іноземні інвестиції здійснюються у формі створення дочірніх компаній, асоційованих (змішаних) компаній, відділень, спільних підприємств тощо. Найчастіше створюються змішані компанії за участю місцевого капіталу. За міжнародними нормами частка іноземної участі в акціонерному капіталі фірми, що дає право такого контролю, складає — 25 %, за американськими — 10 %, австралійськими і канадськими — 50 %.

В сучасних умовах практично весь великий капітал світу є акціонерним. В Україні акціонерна форма господарювання почала формуватися недавно, з моменту проголошення незалежності. Поштовхом для цього стала необхідність мобілізації і концентрації індивідуальних капіталів для розбудови економіки й створення власного виробничого потенціалу.

Згідно змін до Закону України "Про режим іноземного інвестування" (19/03/1996) від 31.05.2016 в статті 1 визначено, що підприємство з іноземними інвестиціями — це підприємство (організація) будь-якої організаційно-правової форми, створене відповідно до законодавства України, іноземна інвестиція в статутному капіталі якого, за його наявності, становить не менше 10 відсотків. Підприємство набирає статусу підприємства з іноземними інвестиціями з дня зарахування іноземної інвестиції на його баланс [4].

З організаційно-функціонального погляду розрізняють дві форми іноземних інвестицій — портфельну та пряму.

Прямі інвестиції є дуже ефективними для реального сектора економіки. Наприклад, в Китаї завдяки державній політиці в період з 1995–2000 рр. в освоєному іноземному капіталі переважали прямі інвестиції. Їхня частка трималася на рівні 70–80 %. Але на початку двохтисячних іноземні позики й кредити зовсім перестали залучатися в країну.

При залученні іноземних інвестицій Китай ввів серйозні обмеження на інвестування у видобувну промисловість і нафтопереробну. За рахунок іноземного інвестування країна розвивала ті галузі економіки, які були пріоритетні для самого Китаю, а не для збагачення сторонніх інвесторів.

Залучення іноземних інвестицій дає змогу країні-реципієнту отримати ряд вигод, основними з яких є поліпшення платіжного балансу; трансфер новітніх технологій та ноу-хау; комплексне використання ресурсів; розвиток експортного потенціалу і зниження рівня залежності від імпорту, підвищення рівня зайнятості, розбудова соціальної інфраструктури тощо. Водночас, використання іноземних інвестицій для країни є потенційним джерелом загроз, таких як експлуатація сировинних ресурсів та забруднення навколишнього природного середовища, підвищення рівня залежності країни від іноземного капіталу, трансфер капіталу за кордон, зниження рівня конкурентоспроможності вітчизняних товаровиробників

Аналіз стану іноземного інвестування показує, що в Україні виникла ситуація "інвестиційного голоду". Поступове зростання іноземних інвестицій, яке спостерігалося до 2012 р. різко припинилося в 2013 р. після урядового рішення щодо відміни курсу країни на європейську інтеграцію і не підписання угоди про асоціацію з ЄС та значно погіршилося після революції гідності в 2014 р. Загалом за 2013–2014 рр. з України було виведено 7991 млн дол. США прямих іноземних інвестицій. Проте політика уряду та Національного банку Уаїни стосовно падіння курсу гривні ще більше погіршила ситуацію [5].

Протягом 2014–2015 років обсяг залучених прямих іноземних інвестицій (ПІІ) з причини серйозної політичної і економічної кризи, а також військових дій, що охопили Донецьку і Луганську області України, значно знизився.

У 2016 р. було виведено 38,9 млрд дол., а надійшло 2,1 млрд грн.

Отже, ситуація із залученням інвестицій в українську економіку — критична, інвестори не мають впевненості у захищеності та прибутковості своїх інвестицій, оскільки за попередні роки вони втратили довіру до влади, а зараз до цього ще додається складна ситуація на Сході країни та економічна ситуація загалом.

Список країн, що здійснюють значну інвестиційну діяльність в Україні, досить вузький. На кінець 2016 року основна частина фінансування доводилася на частку Кіпру (5,34 млрд дол.), Багамських Островів (3,8 млрд дол.), Британських Віргінських островів (2,3 млрд дол.), Панами, Франції, Австрії. Висновки про те, чому такі невеликі держави вкладають величезні суми в нашу економіку і яке походження цих засобів, очевидні. Значна частина українських інвестицій виводиться в офшори, які потім повертаються вже як іноземні інвестиції.

Обтяжуючою, є й галузева структура прямих інвестицій. Основна частина закордонних капіталів направляється у високоприбуткові й високорентабельні галузі економіки: обробну промисловість, енергетику, торгівлю, фінанси, готельний і ресторанний бізнес. А наукомісткі й високотехнологічні комплекси іноземні гроші обходять стороною.

Прямі іноземні інвестиції з країн світу в економіці України станом на 01.01.2016 р.

Вид діяльності	Обсяги прямих інвестицій (млн дол. США)	У % до підсумку
Усього	43371,4	100
Сільське і лісове господарство, мисливство	500,6	1,2
Промисловість	13280,1	30,6
Будівництво	1158,3	2,7
Торгівля; ремонт автотранспортних засобів	5659,5	13,0
Транспорт, зв'язок, інформація	3505,9	8,1
Фінансова та страхова діяльність	11823,9	27,3
Операції з нерухомим майном	3482,8	8,0
Професійна, наукова та технічна діяльність	2174,5	5,0
Надання інших видів послуг	1785,6	4,1

Джерело: [5]

Серед галузей переробної промисловості суттєві обсяги інвестицій внесено в металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів — 5656,5 млн дол. США, у виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів — 1840,4 млн, хімічну та нафтохімічну промисловість — 1192,7 млн, машинобудування — 11 млн дол. США.

У сучасних умовах проблематичний інвестиційний клімат в країні цілком закономірний. І навряд чи щось зміниться в найближчій перспективі. Без реальних економічних реформ Україні не обійтися. Державі необхідно проводити чітку політику цільового залучення іноземних інвесторів у наукомісткі й високотехнологічні види економічної діяльності країни, підвищувати інвестиційну привабливість відстаючих регіонів, збільшувати частку прямих інвестицій, жорстко контролювати за виведенням вітчизняного капіталу в офшори.

Джерела

1. Сухий О. О. Іноземне інвестування в умовах ринкової трансформації економіки України. — Л., 2004. — 21 с.
2. Федоренко В. Г. Інвестування: підручник / В. Г. Федоренко. — К. : Алерта, 2008. — 448 с.
3. Федорчук Д. Е. Режим прямого іноземного інвестування (порівняльно-правове дослідження). — Донецьк, 2003. — 19 с.
4. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій" № 1390-VIII від 31 травня 2016 р. — Київ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1390-19
5. Прямі інвестиції (акціонерний капітал) із країн світу в економіці України у 2016 році. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2016 / zd/ivu/ivu_u/ivu0416.htm